

CSURGÓ ÉS VIDÉKE

Társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági — hetilap. Megjelenik minden vasárnap.

A „CSURGÓI TAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZVÉNYTÁRSULAT” ÉS A „CSURGÓI SEGÉLYEGYLET” HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 8 korona. Félévre: 4 korona.
Negyedévre: 2 korona.
Egyes szám ára: 20 fillér.

Felelős szerkesztő: **Dr. JÜNKER ELEK.**
Szerkesztőtárs: **Dr. HÉJJAS IMRE.**

KIADÓHIVATAL:

Vágó Gyula könyvsajtója,
hova az előfizetési díjak és a hirdetések küldendők
A hirdetéseket jutányosan számítjuk.

Az inség jegyében.

Ma már mindenki tisztában van azzal, hogy Magyarországon az 1904. termelési év inséges jellegű lesz. Ezen már az egek csatornainak megnyitása sem segíthet; a kukoricát, a burgonyát, a takarmánynövényeket az országos aszály nagy részben tönkretette, de sokat ártott a kerti növényeknek, dohányoknak, káposztának, őszi gyümölcsnek és a szőlőnek is. Ami pedig a teljesen végetért aratást illeti, annak eredménye tekintetében a nézetek még igen elágazók. A földművelési miniszterium 35.6 millió métermázsára becsüli az idei buzatermést és 11.7 millió métermázsára a rozstermést, holott tavaly buzából 44 millió, rozsból 13 millió mm. termett. Mindazonáltal a szemtermésből a tavalyi export mennyiségének 60–70 %-át exportálni lehetne az idén is, ha a kukorica- és burgonyatermés rendkívül csekély hozama folytán a buza és rozs feleslegére nem volna szüksége a belügyvezetésnek, míg a takarmánytermények hiánya az árpakivittelt alterálja.

Az 1904/05. év *inséges jellege* mellett is azonban a valódi inség beállását és annak általánossá válását nem tartjuk bekövetkezhetőnek. Először is a főszükséglet: a kenyér biz-

tosítva van; a 35.6 millió métermázsas buza- és 11.67 millió mm. rozstermés megadja az ország népének a kenyeret, csak idejében meg kell tenni az intézkedéseket arra nézve, hogy a rendelkezésre álló feleslegek eljussanak oda, ahol főleg a kukorica- és krumplitermés hiányát kenyérmagvakal kell pótolni.

Takarmány dolgában, a mely a második főszükséglet kezezi, már rosszabbul állunk, de nem reménytelenül. A szénatermés az ország számos helyén kielégítő volt, csak arra kell figyelmet fordítani, hogy a széna — a legelőket teljesen kopárja vállalása miatt — a tél beköszöntése előtt, el ne pocsékolassék. A gazdáknak már most hozzá kell kezdeni állatállományuk apasztásához, midőn azok még jókarban vannak és illő áron értékesíthetők a szükségkép megtartandó állomány táplálása céljából pedig idejében le kell vágni a kukoricát, amely termést már ugysem hoz. Más meddő kerti növények is felhasználhatók célra, ugyszintén a tarlók is. A lombtakarmányt pedig gondosan gyűjteni kell, amíg lehet és igen takarékosan kell bánni minden takarmányfélével. Az idei gyümölcsstermés eddig igen kielégítő volt és egyes termelő helyeknek szép pénzt hozott be; az őszi gyümölcshöz, különösen a szilvaterméshez sok helyen még mindig jóre-

ményeket fűznek. A gyümölcs szintén jó kenyérpótló, csak idejében figyelmeztetni kell a termelőket arra, hogy a gyümölcsöt olcsó árban való értékesítés helyett konzerválják.

A kormányoknak és a hatóságoknak mindenesetre nagy tevékenységet kell az inség elhárítása érdekében kifejteniök, de tévednek azok, akik azt hiszik, hogy ez a takarmányfélék exportjának megtiltásában áll. Ez rossz és egyszersmind ezáltal gazdasági politika volna, mert hiszen: ha nincs felesleges takarmányunk, azt tilalom nélkül sem fogjuk exportálni.

A takarmányhiány pótlása.

Gazdáink panaszkodnak, hogy szokatlan nagy és tartós szárazság következtében kevés a takarmány. Az állatok etetésére nem jut. S így aztán beáll az anomália, hogy míg minden más élelmi cikknek hihetetlenül felszáll az ára, addig a hus ára régi szirtjén tartja magát, sőt olcsóbb is lesz, mert az állattenyésztők nem rendelkezvén elég takarmánnyal tömegesen vágatják le jószágaikat.

Nem kell itt bővebben fejtegetni, minő bajt rejt magában ez a körülmény. Hiszen nyilvánvaló, hogy ennek következtében állatállományunk

A „CSURGO ÉS VIDÉKE” TÁRCAJA.

Ahol II. Rákóczy Ferencz született.

A bors-i várkastély.

A „Csurgó és Vidéke” számára írta
Mihalik Lajos
csurgói tanítók pezde tanár.

Mikor a nemzetek energiájukat fogyni érzik és az élet nehézségei elnemzetietlenséggel fenyegetik: a múltba tekintenek vissza s az elmúlt korok nagy tetteiből merítenek erőt, kitartást, nemzeti felbuzdulást.

A francia nemzet akkor kezdte a Napoleonkultuszt, mikor a „glóir” a legtöbb baleset érte, mikor a vezető szerepet más nép csikarta ki a kezéből. A szomorú jelenből vigasztalásért Napoleonhoz fordult, nemzeti büszkeséget az ő tetteiből iparkodott meríteni.

Vajjon nem hasonló körülmények születtek-e nálunk napjainkban a Rákóczy-kultuszt? Vajjon nem a nemzeti öntudat gyöngülése serkentete-e tudósainkat, hogy felebresszék Rákóczy dicső korát, mikor még a nemzet erőinek teljes tudatában volt? Bármint legyen a dolog, az tagadhatatlan, hogy a Rákóczy-kultusznak, mely a királyi kezirattal oly lelkes harmóniába olvastotta a nemzetet, nemzeti öntudatunkra, nemzeti művelődésünkre és szívünk érzelmeire igen nagy hatása van.

Ez a tudat bátorít fel arra, hogy e lapok nyájas olvasóját, Csurgó művelt közönségét elvezessem arra a helyre, a hol II. Rákóczy Ferencz először pillantotta meg Isten szép szabad egét.

Vándoroljunk el legalább gondolatban hősünk születési helyére.

Zemplémmegyének legaldottabb, legtermékenyebb vidékén vagyunk: a Bodrog völgyében. Tájékpíleg is alig tudnánk szebb vidéket elképzelni, mint ez. A tágas síkságból előzetes dombok nélkül emelkednek ki a Hegyalja bércei: a Magashegy, a Várhegy, a Satorhegy Körvonala élesen vágódik bele a mögöttük lenyugvó naptól sárgára festett firmamentbe. Szemben a Hegyalja vadabb csucsáival a Vihorlát erdős magaslatai huzódnak el szépen sorban, láncolatosan.

A vármegye székhelyétől, S. A. Ujhelytől keletre, alig 14 órai kocsijárás után, a jókarban tartott köves megyei útról jobbra letérve, kátyús, poros, görbe dű úton eljutunk **Borsiba**.

Elhagyatott, rongyos, szegény község. A Bodrog minden tavasszal és ha a Vihorlátan zápor vonul végig, minden nagyobb esőzéskor elárasztja. A viskók az árviztől megijedve szanaszétugráltak. Minden rend nélkül a magasabb helyekre húzódtak.

A kis község t. u. s. végén fűzek és égerfák közül előbukkan a **várkastély**.

Komor, nyerskőből épített, vakolatát vesztett, ornamentikátlan emeletes épület. Körülötünk az alkonyi szellő lengedez, az

égen fehér bárányfelhők usznak s mi méla emóciók között olvassuk a s. a. ujhelyi turisták költségén az északnyugoti szögletbe beépített emlékkő írását:

„E házban született II. Rákóczy Ferencz.”

A szabályos négyszögbe épült várkastélynak ma már csak két szárnya maradt épen: az északi és a nyugati. A másik két oldalnak csupán az alapjai és pincéi vehetők ki. Bastyai, tornyai nincsenek. A kastélyt a körülfutó vízi árok, melybe a közeli Bodrog vizét eresztették, tette védett helylyé. A vízi árkot időtlen időközön keresztül beiszapolta a Bodrog vize. Ez okozza, hogy nagyobb vizzálláskor a földszinti helyiségeket előnti az ár. A hajdan lakott földszinti szobák ma föld alá kerültek. Pedig micsoda hatalmas helyiségek ezek! A mai kártyavárkastélyok váioságos kis operetkéik ezekhez a roppant vastagfalú, nagy boltíves termekhez képest. Az ajtók faragott kővei félig az iszapba és szeméttelmetve állnak, csak mélyen meghajolva léphetünk rajtuk keresztül egyik teremből a másikba. Az ablakok a földdel egy színvonalba kerültek s hogy a tavaszi kiöntések teljes intenziással be ne hatoljanak, az ablakok be vannak falazva, csupán a szépen faragott küablakfélék jelölik azok egykori helyét. A falakról lemállott a vakolat, csak itt-ott lehet az egykori festés nyomait észrevenni.

Ha a négyszögletesse átvedlett boltíves kapun az udvarra lépünk, a komor vakolatlan épületek közül a teljesen jókarban maradt zárt, osdi ablakos erkély ragadja

rohamosan fogy és csakhamar oly hiány lesz vágó marhában és sertésekben, hogy beáll a reakció a hus mód feletti drágulása alakjában.

Sokféle tanácsot adtak e baj orvoslására. Lovak, szamarak vágatását, házi nyulak tenyésztését ajánlják, hogy a nemsokára mutatkozó hushínyt pótolni lehessen.

Mi azonban természetesebbnek is tartjuk, ha inkább arról gondoskodunk, hogy értékes állatállományunk ne fogyjon túlságosan, — ne többet, mint a rendes fogyasztás megkövetel. Ennek pedig csak egy a módja, az tudniillik, hogy ne a veszendőbe menő hus pótlására terjedjen ki figyelmünk, hanem a rendes állatállomány epségben tartása mellett az eddig használatban levő takarmányt más élelmezési anyaggal helyettesíteni igyekezzünk.

Erre nézve is többféle módszert ajánlanak. Köztük a legfigyelemreméltóbb egyike az, hogy bizonyos alkalmas fák lombjaival — szecskára aprítva, hogy könnyebben emészthető legyen — etessék az állatokat.

Tudtunkkal azonban van ennél is jobb takarmány pótlék s e sorok célja, hogy felhívja reá a gazdák figyelmét.

Takarmányt kitűnően pótló terméket képeznek a vadgesztenyék, mert felette nagymennyiségű tápláló anyagot tartalmaznak s e tekintetben igen közel állanak a gabona fajokhoz, melyektől csak kesernyés anyagtartalmuk által különböznek. Táphatásukra és emészthetőségükre nézve szintén igen kevéssé különböznek a gabona nemektől, a mennyiben belterje tápot nyitának és erős tömött hus képződésére szolgálnak. Kesernyés anyagtartalmuknál fogva azonban sajátos izgató hatást gyakorolnak az emésztő szervekre s ennél fogva nagyobb mennyiségben alkalmazva mind a lovaknál, mint a kérődzőknél könnyen különféle emésztési bajokat okozhatnak. Hogy kellemesebb és hatásosabb, és az emésztést előmozdító tápszerré válják, külön-

böző módon szokták elkészíteni. Közönségesen a melegben vagy sütőkemencékben szárítatnak meg, mivel így könnyebben hámózkodhatók. Azonban erjesztetnek is, tudniillik két-három napig vízben hagyatnak és belugoztatnak, miáltal a kesernyés alkatrészek távolíthatnak el; mikor megszáradtak, rendszeren megdaráltatnak, s ily alakban mint gabonadara alkalmaztatnak abrakul lovaknál és kérődzőknél. E tápszer főleg a teheneknél igen kedvező hatással van a tejelésre.

A vadgesztenyék, tekintettel dus nedvtartalmukra és hatásukra az emésztő szervekre, kitűnő étmérséki eszköz gyanánt alkalmazhatók emésztési bajok, giliszták, hasmenés ellen, valamint minden senyvesztő betegségben, — mint sorvadásban, sárgaságban, vizióiban, stb; azonban mindig késztítve kell használni (darálva vagy pörköelve) és hatását bizonyos sóadag jelentékenyen fokozza. A vadgesztenye az említett betegségek ellen egyszerűs mind sikeres óvszerül is használható és alkalmazása minden más vízenyős, petyhídtó tápszer mellett, mint répalevél, stb. különösen ajánlható.

Mint hogy tehát a vadgesztenye helyesen alkalmazva nemcsak nem tartalmaz, hanem még esetleg gyógyító hatása is és ezt eddig alig használják valamire, amiért is könnyen és olcsón beszerezhető, legalkalmasabb a rendes takarmány pótlására.

Mindazoknak az állattenyésztőknek, kik nem akarják állatállományukat potom áron elpocsékolni, figyelmükbe ajánljuk tehát a vadgesztenyét mint takarmánypótlékot. Tegyenek vele a fentvázolt módon kísérletet s megfogják győződni, hogy nem lesznek kénytelenek állatállományukon, mely legtöbb esetben azonos vagyonnyal, minden elfogadhatlan áron tudni.

Különösen megjegyezzük azonban, hogy ellős állatoknál a vadgesztenyével való abrakolást feltétlenül mellőzzék, mert ebben az esetben káros hatása.

meg figyelmünket. Festői kép ez a középkori életből. A várkastély jelenlegi tulajdonosa: *Windisch Graetz* herceg, a ki a borsói várkastélyban tejjgazdaságot rendezett be, ezt az északnyugoti szögletet alakította át gazdatiszti lakássá, ennek köszönhető, hogy a valóságos műremek számba menő erkély épen maradt.

Lépjünk át a románives arkádokon, haladjunk fel az eredetiségökben megmaradt lépcsőkön. A gyönyörű, festői szépségű zárt erkélyt, melyet egy hatalmas román-oszlop tart, mosókonyhának használja a jelenlegi lakó. Ott, hol egykor a lábadozó boldog anya: Zrinyi Ilona szivta a tavaszi leget, most repedt sarku szolgáló paskolja a szennyes ruhát. Az erkélyt tartó oszlop széles szalagornamentikája elárulja, hogy a mesze multban a 12. v. 13. század izlése emelte e hajlékot.

Szopora beszédű, cseh születésű asszonyka, a hercegi uradalom tisztjének neje fogad bennünket. Nagy méretű termeken, melyeknek régi vastag falait papiroskárpit takarja, bevezetett egy kisebb sarokszobába. E szobában született II. Rákóczy Ferencz. Most is hálószobának használják. Ahol életet adva vajudott a nagy nő, most meghatottság nélkül éledeleg egy gondtalan cseh házaspár.

Történeti hangulat fog el. Ajkunk elnémul. Tehát ez az a hely, hol napvilágot látott az ideális lovag, az önzetlen nagy

nemzeti hős. Odanézzünk a kőkeretes ablakfülkébe. Itt állhatott a nagymultu kisdéd bölcsője. Fellpillantunk a mennyezetre. Ezt nézete legelőször tudatra ébredező szeme.

A plafon egészen új stuktúra. A cseh asszonyka elmagyarázza, hogy ez a szoba néhány év előtt még gerendás szoba volt, de a gerendák oly csunya feketék voltak, hogy ő nem nézhette azokat. Hiába mosta, hiába akarta szép sárgára befesteni, a festék nem fogott rajta, komor, fekete maradt az. Végre is a Herceg ur könyörült rajta, bedesztkázta a csunya gerendákat. Mikor az asszonyka észreveszi az átalakítás felett érzett lehangoltságunkat, siet megvigasztalni, hogy van még egy szoba, jelenleg spájz, a hol megvan az eredeti gerendázat. Megnézzük. Isteni platínával bevont szép plafon. Az évek rémitő hosszú sora sötét barnafeketére festette, olyanra, mint a szépen kiszitt tajtékpipa. Elgondolkodunk. Ha majd nemzeti ereklyévé változik e ház, mennyire fog majd sietni a kegyelet letépni a falakról a modern cseh műipar papi kárpitjait s mint szedi majd le az idők végtelenje által megszentelt barna gerendázatról a beborító cifra deszkákat.

Hogy az ősi várkastély oly nagy történeti eseménynek színhelye lön, az pusztán a véletlen műve. A sors kiszámíthatatlan szeszélye.

1676 tavaszán Zrinyi Ilona munkácsi várából az enyhébb éghajlatu és nagy történeti tradíciókkal bíró *sárospataki* várába

Hírek.

— **Esküvő.** Szabadszállásy Béla nagykanizsai kereskedő f. hó 10-én tartotta esküvőjét Barla Szabó Lenkével, özv. Dr. Barla Szabó Sándorné leányával. — Sok szerencsét és tartós boldogságot kívánunk az ifju párnak!

— **Képviselőnk Amerikában** Báró Inkey József, kerületünk országgyűlési képviselője résztvesz a Stlouisi világhiállítás alkalmából tartandó interparlamentáris konferencián. A képviselők csoportjával együtt képviselőnk f. hó 12-én, pénteken délelőtt 11 órakor ült hajóra Fiumében, ahonnan a Cunard Line angol hajótársaság „Slavonia” nevű gőzösevel indultak Newyorkba s onnét tovább Stlouisba. Az érdekes és hosszú utról képviselőnk bizonyára gazdag tapasztalatokkal fog hazatérni.

— **Halálozás.** Lovász Bódog csurgói adóhivatali tisztet súlyos csapás érte. Anyósa Csátary Andrásné szül. Horváth Zsófia f. hó 9-én 63 éves korában itt Csurgón hirtelen elhunyt. Temetése f. hó 11-én d. e. 10 órakor ment végbe. A mélyen sujtott családnak, a mely egy rövid hónap alatt három kedves halottat temetett el, adjon a Mindenható vigaszt és megnyugvást!

— **A Dráva áldozata.** Ugy látszik, minden évben megköveteli a maga áldozatait a Dráva. F. hó 5-én a zakányi szőlők alatt kaszállással volt elfoglalva Szeles István jómódu gyékényesi polgár 18 éves fia. Az óriási hőségben kiérülve, elhatározta, hogy kissé lehűti magát a Drávában és megfürdik. A folyót azonban nem ismervén, a mély vízbe ment fürödni, ahol az áradat egy pillanat alatt elkapta és nyomtalanul eltűnt a habokban. Fejes Kálmán joghallgató, ki tanuja volt a jelenetnek, nyomban utána uszott, de nem érthette már utól. Holttestét csak ötödnapra, Gotalla mellett vetette ki a víz.

— **A somogyberzenoei önkéntes tűzoltó-egylet** 1904 évi augusztus 21-én, az urasági vardombon, saját felszerelési alapja javára diszgyakorlattal egybekötött zártkörű Táncevigalmat rendez. Belépti-díj: személyenként 1 kor, családjegy 2 kor. 50 fillér. Diszgyakorlat kezdete d. u. 3 órakor a Festetich téren. Felülfizetések köszönettel fogadtnak és hírlapilag nyugtáztatnak.

— **A Lang féle múmalom** teljesen berendezve és felszerelve e heten átadatik a közforgalomnak. Ugy a műörlés, mint a vámoörlés megkezdődik s a modern technika minden eszközével felszerelt malom városunk iparának egyik díszét képezi. A malom saját

igyekezett, hogy a szive alatt hordott hősnek életet adjon. Még csak másfél órai út volt hátra, a boldogállapotban levő anya azonban már nem tehetette meg e rövid utat. Kénytelen volt Borsiban megállapodni, a nagy történeti pillanat március 27-én a várkastély szögletű szobájában érkezett el.

Bejárjuk a kastélyt övedző kertet. Két, három méter átmérőjű tölgyek borítanak árnyékot a kiaszott gyepre. Elábrándozunk. Ezek a tölgyek *akkor* is virultak. Ezeknek friss lombjai suttoztak méla regét a nagyjövőjű kisdédnek.

A jókarban tartott tiszt lakáson kívül a rom, a pusztulás képe mindenfelé. A nagy lovagterem mennyezete beszakadt, eltűnt, most magtárul szolgál. A homokkőből művészi gonddal faragott ablakkeretek hevenyészett téglafalakat foglalnak be. A régi löreses fülkék csak egy ablak mellett maradtak épen.

A keleti ág földszintes helyiségeit istállóknak rendezte be a praktikus gazda. Még csak néhány év előtt is roppant trágyahalmaz füsttőlgett a várkastély négyszögletes udvarán. Mióta azonban a hazafias sajtó, kiméletlenül, de joggal támadta a gazda kegyelethiányát és a kassai Rákóczy kiállításról idezarandokló egyetemi polgárság zajos tüntetéssel adott megbotránkozásának kifejezést, de főleg mióta koronás urunk udvarképesse tete II. Rákóczy Ferenczet és hazát adott a hontalanok csontjainak: azóta mégis sok történet a kegyelet megóvása tekintetében. A

telépél bíró villamos világítással van felszerelve s a nyári hónapokban világítatlan utcák esteli sötétségét jöleső világítással török meg az utca felőli részen alkalmazott villamos lámpák.

— **Uj butorraktár.** A piactér legelőnkebb pontján, a Vágó féle házban nagyszabású s a mai kor igényeinek mindenben megfelelő butorraktár nyílik meg a napokban. A legmodernebb s a legegyszerűbb butorok kaphatók ottan úgy készpénz, — mint részletfizetésre is. Annyival is inkább ajánljuk az új butorraktárt a közönség figyelmébe és jóakaratu pártfogásba, mert a raktáron csakis hazai gyártmányokat tartanak. Hogy pedig Csurgó iparát és kereskedelmét csak fejleszteni fogja az új iparvállalat, azt fölösleges külön hangsúlyozni.

— **Lódljazás.** A „Somogy megyei Gazdasági Egyesület” 1904. évi szeptember hó 10. napján délelőtt fél 10 órakor Kaposváron úgy meglegverű, mint hidegverű (Nori, Percheron, Muraközi, Ardemi) tenyészkancákat díjaz a Honvéd téren, mely czélra 300 darab ezüst koronát fordít. A díjak a következők: I. díj egy anyakancára 120 korona, II. díj egy anyakancára 100 korona, III. díj egy anyakancára 50 korona, IV. díj egy anyakancára 30 korona. Összesen: 300 kor. Díjazási feltételek: 1. Díjat csak a somogy megyei volt urbéresek, vagy ezekhez hasonló körülmények közt gazdálkodó somogy megyei tenyésztők tulajdonát képező anyakancák nyerhetnek fajkülömbőség nélkül. 2. Az anyakancák szopós csikóval mutatandók be. 3. Pályázók tartoznak községi bizonyítvánnyal igazolni, hogy a bemutatott kancák az illető csikók születése előtt tulajdonukat képezték. 4. Díjazásra az elővezetéskor 3, illetve 4 évnél fiatalabb kancza igényt nem tarthat. 5. Az egyszer már díjazott kancza ugyanazon fokú, vagy alacsonyabb fokú díjat nem nyerhet. A fentebb elsorolt díjakon kívül dícsérő oklevelek is osztatnak minden más somogy megyei tenyésztőnek tenyészkancái részére is. A díjazást a somogy megyei gazdasági egyesület által kiküldött szakbizottságok eszközölik, melyekhez az alispán által kiküldendő állatorvos is csatlakozik. Somssich Andor, a gazdasági egyesület elnöke. Sr. Hoyos Miksa, a gazdasági egyesület alelnöke. Dr. Roboz Zoltán, a gazdasági egyesület titkára.

A berzencel botgyár. A következő körlevelet vettük: „Van szerencsénk tisztelettel tudomására hozni, hogy a már négy éve fenálló Somogy-berzencel Faipar és Botgyár vétel után tulajdonunkba ment át és azt Somogy-berzencel Faipar és Botgyár közkereseti társaság Kreisler és Traubermann törvénysz. bejegyzett cég alatt vezetjük to-

marhaállományt kitelepítették az ősi irak közül. A trágyadomb eltűnt az udvar közepéről. A százados tölgyek barbár pusztítása is megszűnt.

Az azonban örök kár marad, hogy az elpusztított régiségeket, az egykori ornamentikát, a kőoszlopos, apró önozott üvegű ablakokat, melyeket csak nem régen semmisített meg, megmenteni már nem lehet. Nagy kár továbbá, hogy a vízi arkok kimélyítése érdekében semmi sem történik s így az árvíz, melynek lefolyása nincs, évről-évre meglátogatja s mind jobban beiszapolja e szent helyet.

A község színmagyar lakóinak emlékezetében még élénken él Zrínyi Ilona és Rákóczy Ferencz nagy alakja. Tudja kibujdosásuk történetét, élénk képzeletük ezer mondával, legendával kiszínezi azt. A várkastélyra a falu apraja, nagyja szent borzalommal tekint. Alkonyat után egy világért át nem lépne a visszhangos kapu bolthajtásait. A vízi árok szélén korhadó redves fűzfatorzsek foszforeszkáló fényében, az éj kísérteties hangjaiban idegenből hazajáró lelkeiket látja. Most, hogy a királyi szóra végre hazai földben közel ide: a kassai dómban nyugalmat lelnek a szent ereklyék, talán a nép felcsigázott fantáziája is elpihen.

vább. A modern technika minden vívmányával berendezett gyárunk, valamint gyárunk részére megnyert szakférfiak közreműködése által azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy vevőink bármilyen nagy igényeinek is úgy az árak finom, versenyképes kivitele, mint az árak olcsósága tekintetében megfeleltetünk. Kérjük vállalatunk szíves támogatását és vagyunk kiváló tisztelettel Somogyberzencel Faipar és Botgyár közkereseti társaság Kreisler és Traubermann

— **Népmulatság.** A „Nagy-Atádi önkéntes tűzoltó egyesület” saját és a kebelében fennálló zenekar pénztára javára f. évi aug. 20-án Szt István napján a „Prater” nyári mulatóhelyen: táncos, versenyekkel, és tűzijátékkal egybekötött Népmulatságot rendez, amelyen az egyesület zenekara és egy kitűnő cigány zenekar fog közreműködni. Belépődíj: személyjegy 80 fillér; családjegy 2 kor. 40 fill. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak. A belépőjegy láthatólag viselendő s megőrizendő miután egyuttal sorsjegyet is képez. melyre egy érdekes és értékes nyereményt fogunk kisorsolni. A közönség részére sátrak lesznek felállítva. A mulatság teljesen rosz idő esetén másnap lesz megtartva. A mulatság sorrendje: Reggel 6-7 óra között: tarackozás és zenés ébresztő. Délután fél 4 órakor: kivonulás testületileg zenével s a versenyek kezdete és pedig: tekeverseny, kötél húzás, versenyfutás, póznamászás, zsáktfutás, léghajóverseny stb. A versenyek nyertesei díjjakkal és értékes ajándéktárgyakkal jutalmaztatnak. Konfetti! Szerpentin! Este: fényes tűzijáték!

— **Olcsóbb lett a marhasó.** A képviselőház e héten egy törvényjavaslatot tárgyalta, amely szerint a marhasó minként az eddigi 10 K. helyett 6 koronába fog kerülni. Ez intézkedéssel a gazdák egy régi óhajja valósult meg s ez intézkedés most annál is inkább helyen való, mert a takarmány hiány úgy is eléggé megehezíti ez évben az állattenyésztést.

— **Az ipartestületi tagság.** A kereskedelmi miniszter 36.158.1904. sz. elvi döntésében kimondta, hogy az ipartörvény 124. §-a csak azt mondja ki, hogy az illető község területén képesítéshez kötött mesterséget űző iparosok az ipartestületnek feltétlenül tagjai gyanánt tekintendők, e rendelkezés azonban nem zárja ki azt, hogy az ipartestület alapszabályaiban esetleg oly rendelkezést is felvegyen, hogy az említett iparosok saját elhatározásuk alapján üzletük megszüntetése után is a testület kötelékében maradhatnak.

— **A fűszerhamisítások ellen.** A belügyminiszter 61.616.1903. számmal rendeletet tesz közzé melyben a hatóságok tudomására adja, hogy a hamisítottak bizonyult, de különben az egészségre ártalmatlan fűszerek (török bors, safrány, majoranna stb.) forgalomba hozásával szemben az 1876. XIV. tcz. 14. §-a alapján a kihágási eljárást meg lehet indítani és marasztaló ítéletet is lehet hozni.

A szőlő csomagolása. Sok különböző szőlőcsomagolási módot ajánlottak ugyan már, még sem vagyunk még teljesen tisztában azzal, hogy melyik tulajdonképpen a legjobb, még pedig különösen a magyar szőlő szempontjából, amely az olasz szőlővel ellentétben, puhahéjú. Az olasz szőlő keményhéjú, a spanyol is, amely hordokba csomagolva hosszú utat kibír. A magyar szőlőt legolcsóbban nagy lapos ládáknak, vagy kosarakban szállítjuk csomagolóanyag nélkül. A földolag az, hogy a fűrtöket gondosan egymásra rétegezzük hogy közöttük hézag ne maradjon és hogy szilárdan fekdjenek. Azért sem a ládáknak, sem a kosaraknak nem szabad túlnagyoknak lenniök. 5 kilo legyen a legnagyobb súly. Annyira meg kell tölteni a ládákat, hogy a fedél alatt könnyen lenyomódjanak a fűrtök. Hosszabb szállításra, vagy kiállítás céljaira szánt szőlőnél azonban ez az egyszerű csomagolási mód nem elégséges; minden fűrtőt selyempapírosba kell göngyölni és azután parafaliszttal vagy teljesen száraz, finomra vagdalt mohába csomagolni. Ha ilyenformán óvatosan csomagoljuk azokat, mindenkor teljesen ép állapotban érkeznek meg rendelté-

tési helyükre, még csak illatukat, harmatukat sem veszítik el, amely oly értékesé teszi a szőlőt és annyira csalogatja a vevőt. A fűrtök úgy néznek ki, mintha éppen az imént metszettük volna le őket. Ajánlatos a nagyon olcsó parafaliszttal hazai lisztet hazai gyárakból hozatni, mert ha a moha egész száraz is, kigroszkópikus tulajdonságai folytán nedvességet vesz fel, ami baj, a korpa feltétlenül rosz, mert megsavanyodik. A parafaliszttal, amely nagyon rugalmas, a szőlőt magasan rétegezzük és mégis szilárdan fekszik.

— **Nincs többé ugorka-Idény.** Sőt éppen nyári hónapokban több a szenzáció, mint bármikor. Hat még ha háboru is folyik, mint most az oroszok és japánok közt, mely ha távol is esik tőlünk, teljes érdeklődésünket leköti. Ily időben művelt és ujságotvasáshoz szokott ember le nem mondhat még ideiglenesen sem a maga megszokott lapjáról. A folyó év első felének leteltével tehát nem lesz célszerűtlen felhívni t. olvasóink figyelmét a legelterjedtebb napilapra, a Pesti Hírlapra, mely úgy függetlenségévé, radikális nemzeti politikájával, mint gazdag tartalmával példátlanul megkedvelte és első helyre küzdötte fel magát lapjaink sorában. Vezércikkirői sorában oly kitűnő politikuskok is vannak, mint b. Bánffy Dezső és Eötvös Károly s oly kiváló publicisták, mint Vá-Z onyi Vilmos és Bede Job; tárcairói közt Tóth Bela, aki a híres és széles „Esti levelek”-et is írta, továbbá Eötvös Károly, Hel-tai Jenő, Szomaházi István, Murai Károly, Szabóné Nogáll Janka, Lux Terka stb. A Pesti Hírlap kétségtelenül a legnagyobb terjedelemben jelenik meg napról-napra, úgy, hogy a politikai s a szépirodalmi és mulató közlemények kedvelői egyaránt bő anyagot találnak benne. Emelett állabdo előfizetőinek — akik már járatták a lapot — karácsonyi ajándékot is küld: a Pesti Hírlap Naptárát. Ez a díszes kiállítású naptár, mint velünk közlik, ezutal Magyar női szépségek csarnokával fogja meglepni olvasóit s a rendkívül érdekes csarnok folytatást és kiegészítést nyer a következő évfolyamokban. Kérn is a szerkesztőség az ország minden vidékéről és minden osztályából a feltűnően szép hölgyek — asszonyok és leányok — arcképeinek beküldését, hogy azokat hű reprodukcióban bevehesse a „Szépségek Csarnoka”-ba. Még egy más kedvezményt is nyújt a Pesti Hírlap előfizetőinek. Ez a Szabóné-Nogáll Janka által kitűnően szerkesztett Di-vat Salon című, kéthetenként megjelenő, díszes és praktikus divatlap, melyet a Pesti Hírlap előfizetői féláron (félévre 4. negyedévre 2 koronáért rendelhetnek meg. Maga a Hírlap félévre 14 negyedévre 7 kor, de megrendelhető egy óra is 2 kor. 40 filleren. Kivánságra mutatványszámot is küld a kia. dohivatal Budapest V. Váci körut 78 sz.

— **Az állás és foglalkozás nélküli** emberekre nézve valóságos áldás lesz ezen-tul a Pesti Napló apróhirdetési rovata, mely mostantól kezdve rendszeresen közölni fogja az országban levő összes s üres állásokat úgy a köz, mint a magántisztviselői pályán és a kereskedelmi és ipari vállalatoknak. A kinek n nes állása, foglalkozása, vagy jelenlegi állása megváltoztatni óhajta, az ezentul nem lesz kiszolgáltatva a nem mindig lelkiismeretes közvetítőknak, hanem csak figyelemmel kell kísérenie a Pesti Napló apróhirdetéseit, mely igazán nagy áldozattal ezentul díjtalanul fogja közölni az összes tudomására jutó üresedéseket úgy férfi, mint nőitisztviselők részére s ezekről bárkinek is ugyancsak díjtalanul nyújt felvilágosítást, a ki válaszbélyeget küld. A Pesti Napló e dícséretes vállalkozása által a munkanélküliség nagy társadalmi problémája egy lépéssel közelebb jutott a megoldáshoz, mert most minden állás-nélküli ember könnyen hozzáférhető napilapban mindennap megtalálhatja költség nélkül, hogy hová fordulhat foglalkozásért. Kereskedelmi, gyári és ipari vállalatok, nagyobb gazdaságok stb. ez uton szintén költség nélkül a legrövidebb idő alatt kaphatnak megfelelő személyzetet, mert a Pesti Napló az üres állást hirdető közleményeket, ha hozzá beküldik, teljesen díjtalanul fogja közölni.

Bámulatos olcsó kerítések!

Vágó Lajos
Épület és géplakatos, sodrony fonat- és kerítés szövet fonodája
CSURGÓ (Somogy)

Ajánlja sodrony fonodáját, mindenféle **parkok, kertek, szőlők, udvarok, vadaskertek** stb. bekerítésére.
Ugyszintén **vaskerítések és vaskapuk** legdiszesebb kivitelét.
Kívánatra tervekkel és költségvetéssel szívesen szolgál.

173 szám. 1904. vhtó.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102 §-a értelmében ezennel közzhírré teszi, hogy a Dr. Goldberger Ödön ügyvéd által képviselt Csurgói Takaréktár javára Balog József ellen 400 kor. s jár. erejéig 1903 október hó 20-án fogantatott kielégítési vajtás útján lefoglalt és 1240 k.-ra becsült következő ingóságok u. m. gazdasági, háziállatok és felszerelések, nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a csurgói kir. járásbíró 1901. évi V 6644 számú végzése folytán 400 k. tőkekövetelés, ennek 1900 évi november hó 30 napjától járó 800 kamatai, 1300 váltótóji és eddig összesen 92 kor. 75 fill. ben bíróság már megállapított költségek erejéig Inkén leendő eszközzésére **1904 évi aug 23 napjának d u. 3 óra** határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107-és 108 §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is, elfognak adadni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglalták és azokra kielégítési jogot nyertek volna ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120 §. értelmében ezek javára is elrendeltek.

Kelt Csurgón 1904. aug. 5-én
FONYÓ kir. bir. végrehajtó

223 v. 1904.

Árverési hirdetés.

Alulírt kiküldött bir. végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102 §-a értelmében ezennel közzhírré teszi, hogy a csurgói kir. járásbíró által 1903 V. 3382 számú végzésével Dr. Goldberger Ödön ügyvéd által képviselt csurgói tkptár végrehajtató javára Turi Pál József, Pókos József és Szeles István gyékényesi lakosok ellen 180 kor. tőkekövetelés és jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkamával bíróság lefoglalt és 872 kor.-ra becsült 3 drb. tinó, 1 darab üsző borjúk, kocsis hajtó rosta, 4 öl hasáb, 2 öl tüke fából álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a csurgói kir. járásbíró 1903 V 3385 számú kiküldést rendelő

végzés folytán a helyszínen vagyis Gyékényes községben leendő eszközzésére

1904 aug hó 23. dél o. 8 és fél 9 óra határidőül kitűzetik és ehhez a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésu, az 1881. LX. t.-c. 107. és 108. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek, becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóság vételára készpénzben, illetve az 1881. évi LX. t.-c. 108 §-ban megállapított feltételek szerint lesz ki fizetendő

Egyuttal az 1881. évi LX. t.-c. 111 §-ának rendelkezéséhez képest felhivatnak mindazok kik az elárvereztetni rendelt ingóságok vételarából végrehajtó követelését mege-

lőző kielégítéshez jogot tartanak, hogy elsőbbségi bejelentéseiket az árverés kezdetéig alulírt bir. végrehajtónak egy példányban írásban adják be vagy addig szóval bejelentésük.
Csurgón 1904 évi aug. hó 10-én,
KERKAPOLY kir. bir. végrehajtó.

Egy használt pénzszekrény
= megvételre =
kerestetik.
Hol? Megmondja a
kiadó hivatal.

Ne vegyen senki hangszert

míg *Reményi Mihály* műhangszerész cs. és kir. szabadalom tulajdonos, a Magyar Királyi zene-akadémia szállítója 315 ábrával ellátott legújabb képes árjegyzékét át nem olvassa, mely ingyen és bérmentve küldetik Budapestről, VI. Király-utca 44 II.

Biztos keresetet

nyújtunk minden állásu egyének sorsjegyek eladásával új törvényes módszereink szerint. Nem részlettel. Ajánlatok intézendők:

„Sorsjegygylet bankos“

Budapest VIII. József körút 16.

Megjelent!

Első legnagyobb magyar szabászati, magánnyelvű tankönyv. 350 oldal — 410 rajzzal tűzve 10 korona köve 12 korona. Férfi és női szabók részére. Fehérnemű szakkönyv 1 korona. Szabászat tanítványokat elfogadók **Mehr Sámuel** okl. műszabásztanító Budapest, VII. Kazinczy utca 36H.

Szerelők és bádogosok figyelmébe!

Angenstein Hugó Budapest, VI. Vessényi utca 11a. — Mindennemű ivilámpák, csillárok és az összes világítási felszerelési anyagok raktára. Különböző sárga és vörösréz asztali lámpák. — Pragan Alois fémárnyára Bécs — Budapest, specialista világítási cikkekben.

„A Kávé Király“-hoz

A Kávé királyhos.

A ki nagyon jó zamatu s illatu kávét kedvel, az csakis „Király kávét“ vegyen, mely a legfinomabb fajok vegyítéséből áll s egy még eddig nem létezett mód szerint van pörköltve.
Hosszas kísérletezés után sikerült ezt el münk s így mind n kávésmerő, ki egyszerű megízeli, soha más kávét nem fog használni.
I merő es, hogy a kávé a legérzékenyebb cikk melyből a finom zamatu s illatazonnal ellátni, valamint minden it s szat felvesz, miért is ezen kiváló kávét lemezdobozokba csomagoljuk s szállítjuk bármely postaalomásra utánvetellel a következő árban.

1 kgros doboz	4 k 89 f
2 " " "	9 " "
4 " " "	17 " 20 "

Ezen különleges pörkölt kávé kivül ajánljuk a kávét ezó nyers fajokat, szüre bérmentve, utánvetellel, bármely postaalomásra.

1 postacsomag 3 kgr. legfinomabb	Cuba kor. 13. 50
" "	Ceylon " 12 "
" "	Jamaica " 11. 20

BIRÓ és TÁRSA
„A KÁVÉ KIRÁLY“-hoz
Budapest, Teréz körút 2.

A „Kávé király“-hoz

SCHOTTOLA ERNŐ

BUDAPEST, VI, ANDRÁSSY-UT 2. SZÁM.

A küszöbön levő permetezési idényre ajánlok:
Simplex-, Uránia- és Vermorel-

permetező,

„EGYSZERŰSÉG“ szénkénevező

Acetylen molylámpa.

Molyfecskezők

és minden a szőlészethez és pincészethez szükséges anyagok és eszközök.

Kimerítő árjegyzéket ingyen és bérmentve küldök.